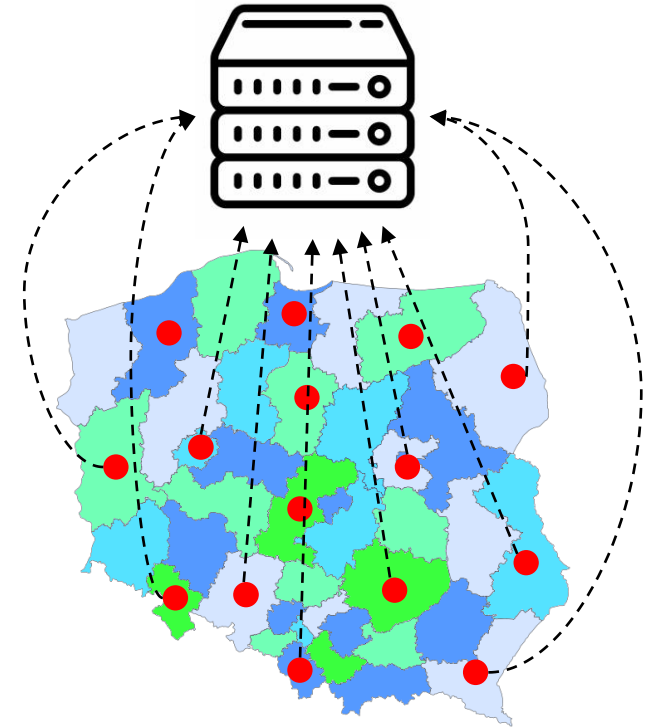

pilnujwyborow.pl

**Scenariusze możliwych fałszerstw wyborczych
oraz sposoby przeciwdziałania im**

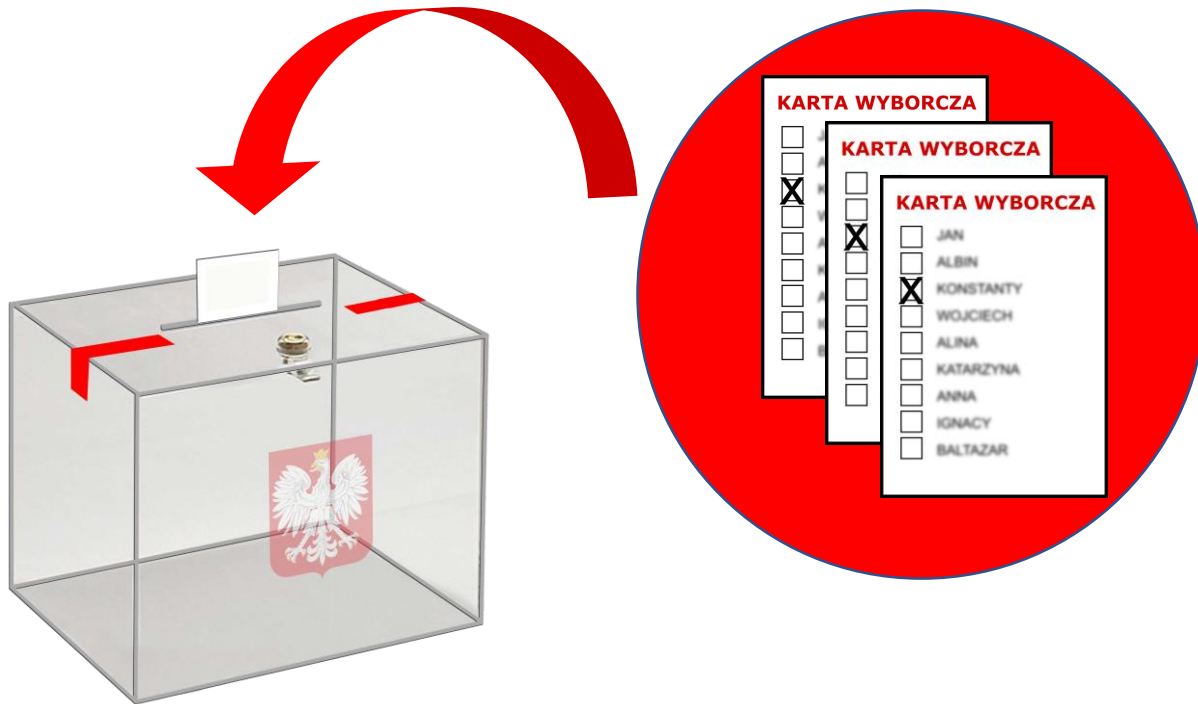
Możliwe fałszerstwa wyborcze:

- **na szczeblu Obwodowych Komisji Wyborczych (OKW)**
w trakcie procesu głosowania lub przy zliczaniu głosów
- **na szczeblach centralnych komisji wyborczych**
przy zbieraniu i sumowaniu głosów z OKW

Przykładowe, możliwe sposoby fałszerstw na szczeblach Obwodowych Komisji Wyborczych (OKW)

- dosypywanie do urny kart wyborczych z głosem oddanym na dany komitet wyborczy połączone z podrobieniem podpisów na spisie wyborców – celem zbilansowania kart znajdujących się urnie i liczbą podpisów na spisie

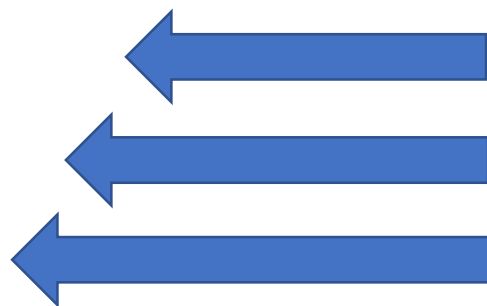

SPIS WYBORCÓW	
JAN	
ALBIN	
KONSTANTY	
WOJCIECH	
ALINA	
KATARZYNA	
ANNA	
IGNACY	
BALTAZAR	

Przykładowe, możliwe sposoby fałszerstw na szczeblach Obwodowych Komisji Wyborczych (OKW)

- podmiana lub unieważnienie kart wyborczych z głosami oddanymi na dany komitet wyborczy poprzez dopisanie dodatkowych znaków X

*GŁOSY
NIEWAŻNE*

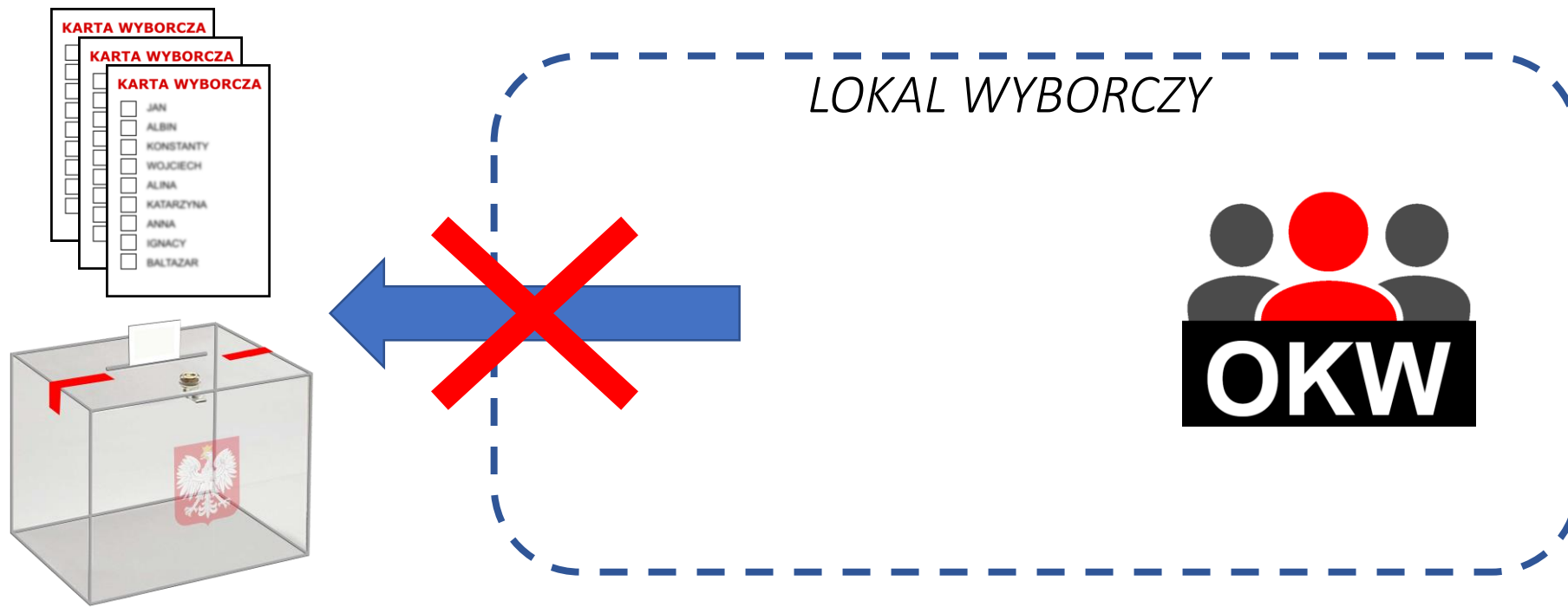
Przykładowe, możliwe sposoby fałszerstw na szczeblach Obwodowych Komisji Wyborczych (OKW)

- błędna zliczanie przez OKW głosów nieważnych oraz oddanych na dane komitety wyborcze

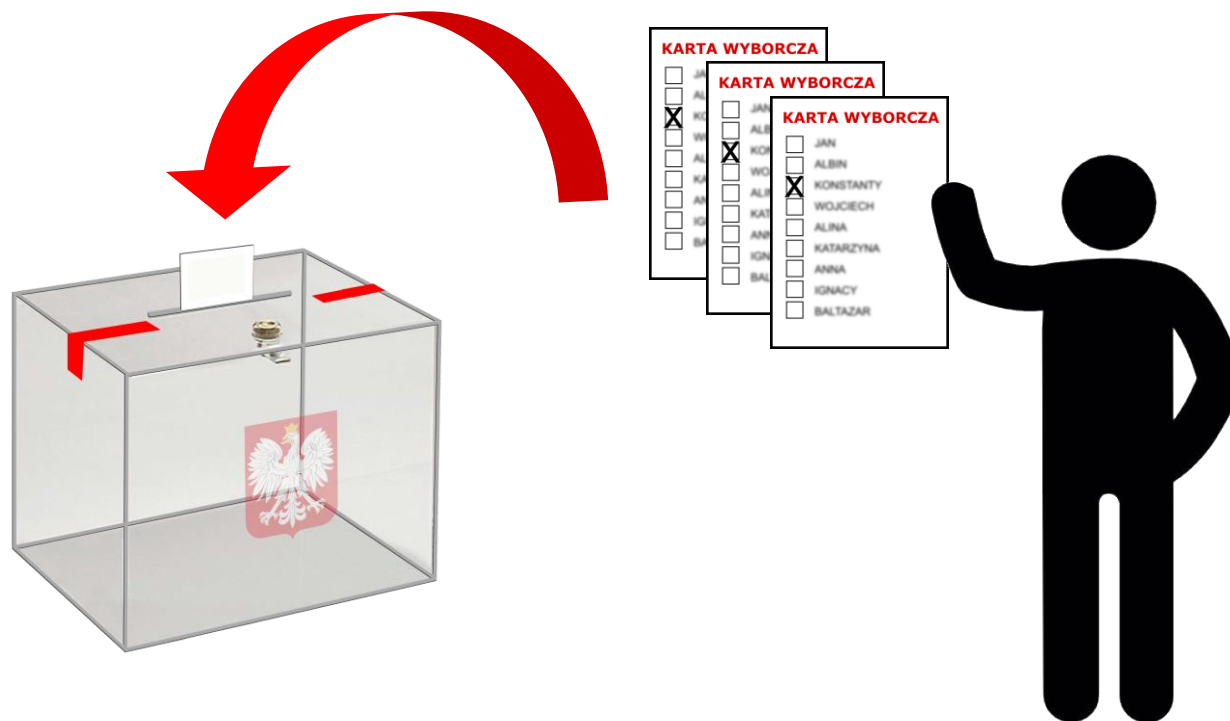
Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Podczas głosowania:
 - Czy karty wyborcze nie zawierają błędów
 - Czy członkowie komisji lub inne osoby nie wynoszą urny poza lokal wyborczy i zasięg widzenia komisji
 - Czy ktoś nie wynosi czystych kart do głosowania poza obszar widzenia komisji

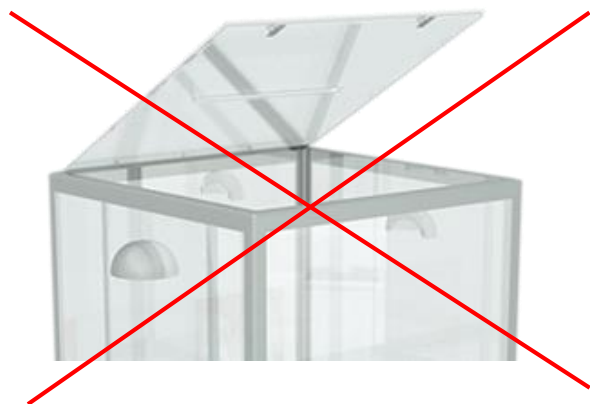
Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Podczas głosowania:
 - Czy ktoś nie wrzuca do urny kilku kart wyborczych

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- **Podczas głosowania:**
 - Czy w trakcie głosowania urna nie została otwarta – wówczas na specjalnej taśmie zabezpieczającej urnę powinny pojawić się znaki informujące o jej odklejeniu

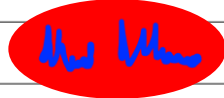

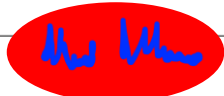
PŁOMBA NIENARUSZONA

*PŁOMBA ODKLEJONA
I PRZYKLEJONA PONOWNIE
(POJAWIŁY SIĘ SREBRNE NAPISY)*

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- **Podczas głosowania:**
 - Czy ktoś nie podpisuje się na spisie wyborców w kilku miejscach (tzn. za kilku wyborców); podpisy w których ktoś omyłkowo pomylił rubrykę z nazwiskiem muszą zostać opisane w spisie wyborców
 - Wskazane jest, aby członkowie OKW nie powinni w ogóle mieć w ręku długopisów (co najwyżej ołówki)

SPIS WYBORCÓW	
JAN	
ALBIN	
KONSTANTY	
WOJCIECH	
ALINA	
KATARZYNA	
ANNA	
IGNACY	
BALTAZAR	

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy po otwarciu urny **fizyczny kontakt z kartami** mają **wyłącznie** członkowie OKW

*KONTAKT TYLKO
CZŁONKOWIE OKW*

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

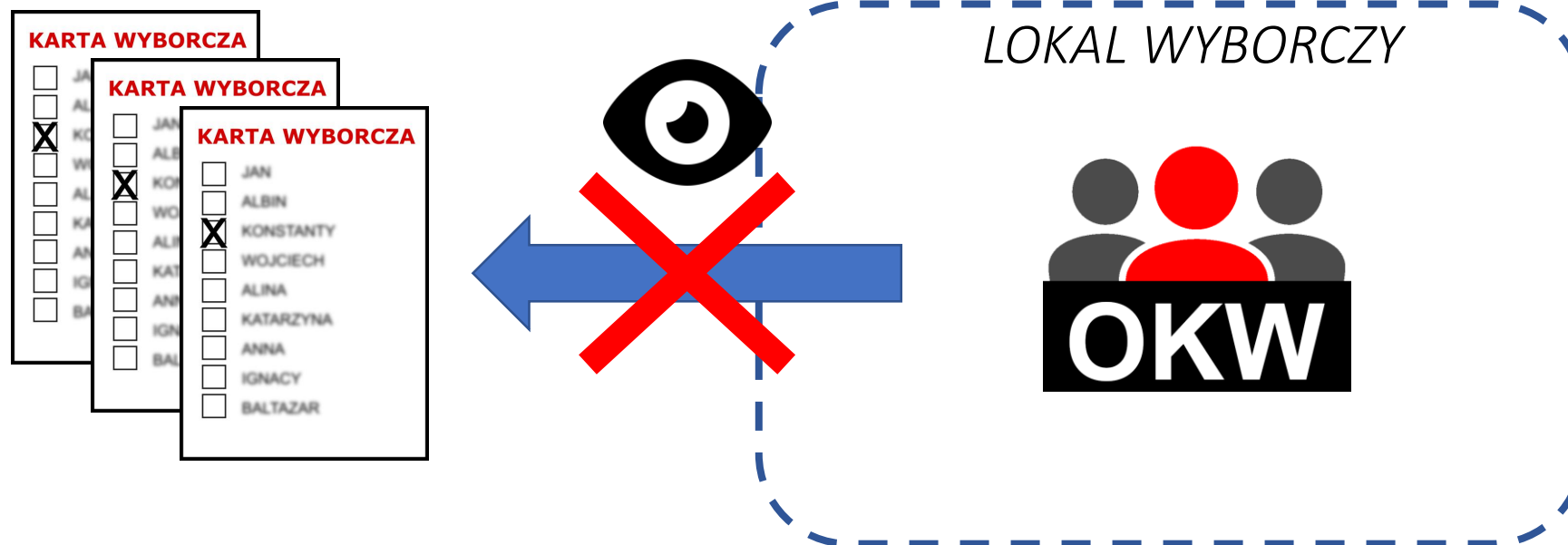
- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy **przy przeliczaniu głosów** któryś z członków OKW nie ma w ręku długopisu, którym mógłby unieważniać karty wyborcze poprzez dopisywanie dodatkowego znaku X w innych kratkach przy nazwiskach kandydatów

WAŻNE

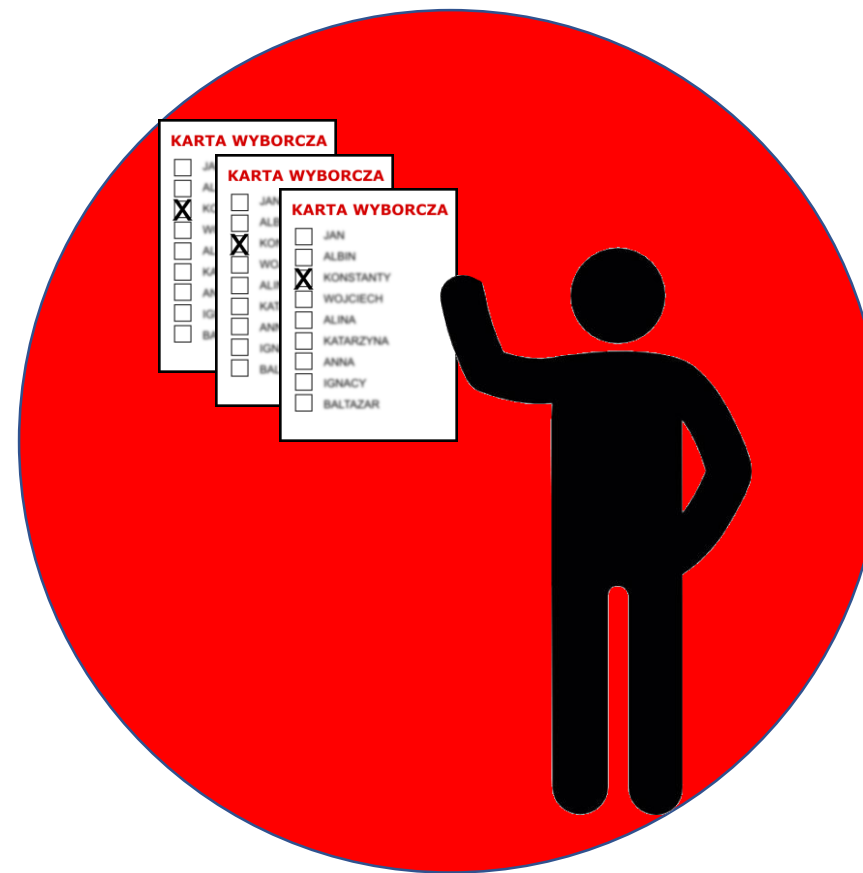
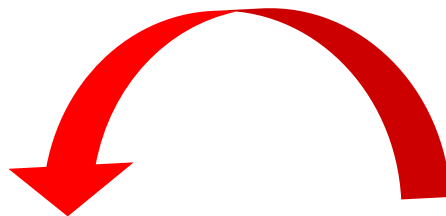
Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy ktoś nie wynosi bądź nie chowa kart wyborczych poza pole widzenia komisji przed ich przeliczeniem

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy ktoś nie dorzuca do stosu nowych kart wyborczych

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:

Szczególną uwagę należy zwrócić, aby przy segregowaniu głosów oddanych na dane komitety osoby mające kontakt z kartami nie próbowały przenosić kart z jednego stosu na drugi; później podczas zliczania kart leżących na stosach, najczęściej nie patrzy się na już to czy głos rzeczywiście powinien znajdować się na danym stosie!

TA PROSTA TECHNIKA DAJE DUŻE MOŻLIWOŚCI FAŁSZERSTW, DLATEGO CZŁONKOWIE KOMISJI I MĘŻOWIE ZAUFANIA POWINNI ZWRÓCIĆ SZCZEGÓLNA UWAGĘ NA TĘ FAZĘ PRACY KOMISJI!

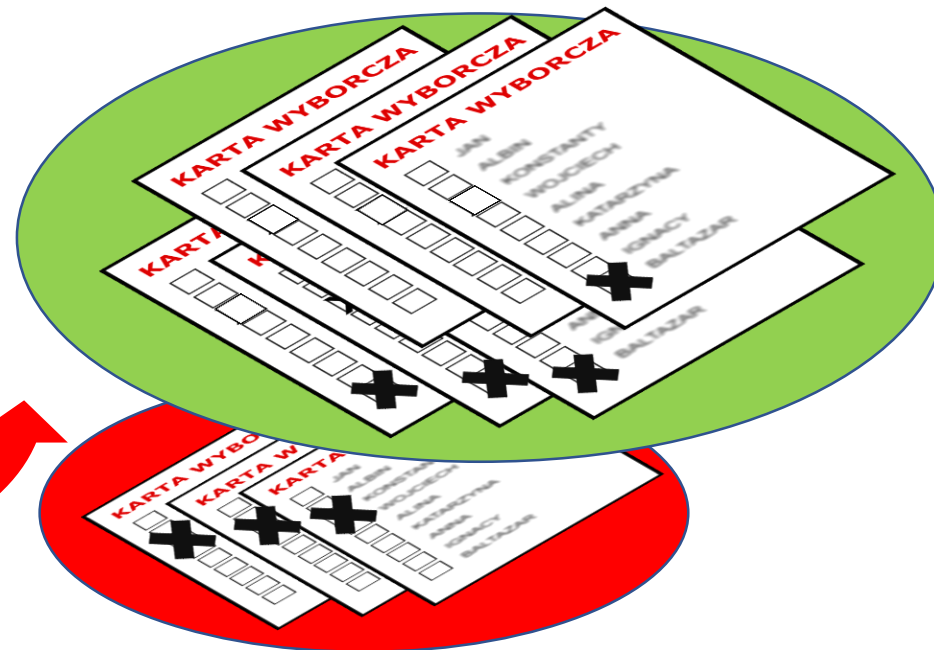
STOS – KOMITET A

GŁOSY = A – 3

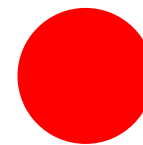

STOS – KOMITET B

GŁOSY = B + 3

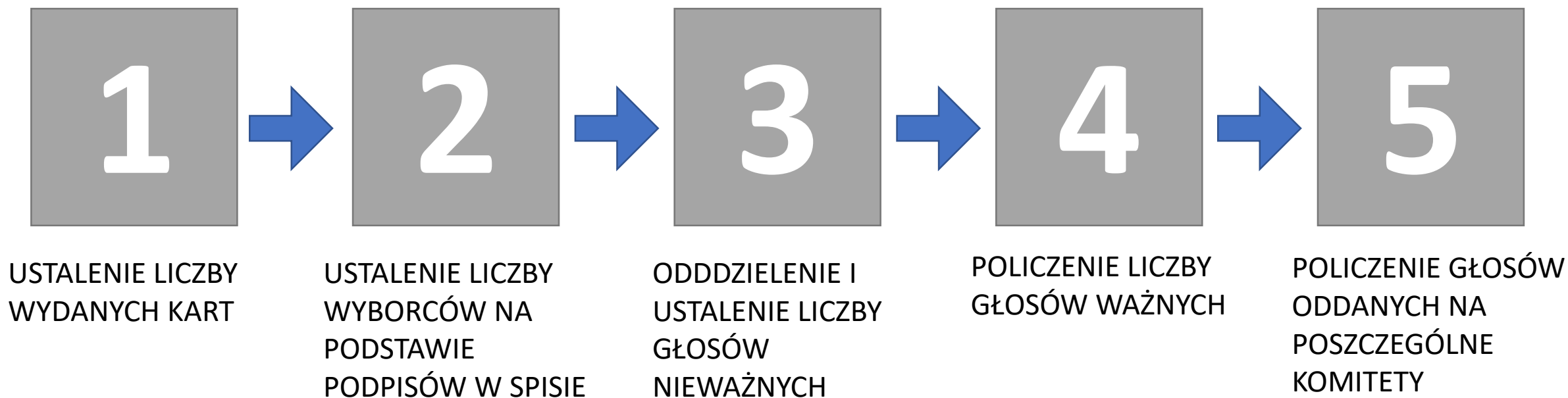

WAŻNE

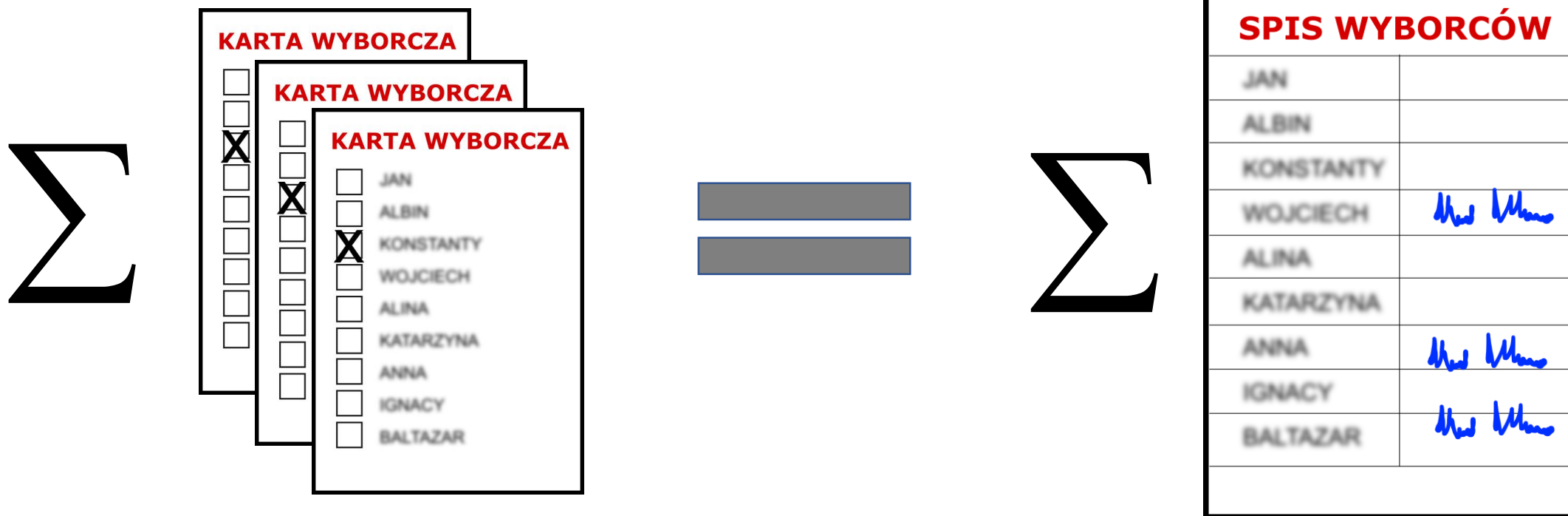
Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:
 - **Czy liczenie głosów odbywa się wspólnie. Nie wolno tworzyć roboczych podgrup!**
 - Czy procedury związane z kolejnością zliczania: złożonych podpisów na spisie wyborców, wydanych kart wyborczych, głosów ważnych i nieważnych oraz głosów oddanych na poszczególne komitety są ważne

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy liczba wydanych kart bilansuje (podpisów na spisie wyborców) się i liczbą kart znajdujących w urnie, (jeżeli nie sytuacja taka musi być zaprotokołowana)

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

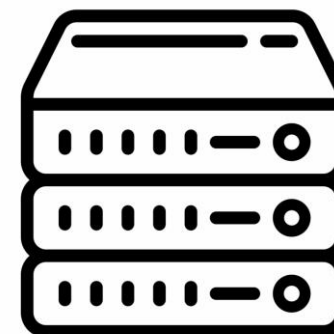
- Przy zliczaniu głosów:
 - Czy komisja właściwie interpretuje nieważne głosy oraz głosy oddane

*GŁOSY WAŻNY
UZNANY ZA NIEWAŻNY*

Na co członkowie komisji lub mężowie zaufania powinni szczególnie zwrócić uwagę podczas pracy Obwodowej Komisji Wyborczej

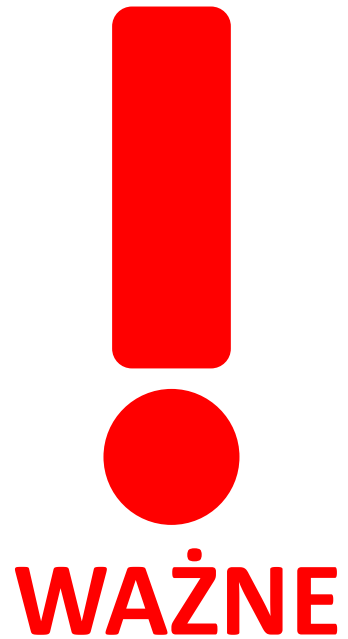
- Przy sporządzaniu protokołu z głosowania i przesyłaniu wyników:
 - Czy dane na protokole z głosowania zgadzają się z przeliczonymi głosami
 - Z wyników głosowania zawsze powinien być w pierwszej kolejności sporządzony protokół ręczny, a dopiero na jego podstawie dane mogą być wprowadzone do aplikacji komputerowej
 - Czy przy wprowadzaniu danych do sieci elektronicznego przesyłania danych dane zgadzają się z przeliczonymi głosami – należy porównać wydruk z komputera z ręcznie sporządzonym protokołem
 - ***UWAGA! Przy wprowadzaniu danych do systemu komputerowego mają prawo i powinni być obecni członkowie OKW i Mężowie Zaufania***

Co robić w sytuacji, gdy jako członkowie OKW lub Mężowie Zaufania zaobserwujemy nieprawidłowości wyborcze:

- **Udokumentować w możliwie najlepszy sposób** wszelkie nieprawidłowości bądź podejrzane sytuacje poprzez:
 - **Zażądanie wpisania uwagi / zarzutu do protokołu z głosowania**, odnośnie którego OKW musi się ustosunkować w tymże protokole
 - **Zarejestrować na nośniku cyfrowym podejrzane sytuacje**, jednak w sposób, który nie naruszałby tajności głosowania oraz nie obejmowałby spisu wyborców oraz nie łamałby ustawy ochrony danych osobowych; jeżeli osoba rejestrująca ma taką możliwość może wnieść o załączenie nagrania na nośniku cyfrowym do protokołu z głosowania

PROTOKÓŁ z głosowania   Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquid ex ea commodi consequat. Quis aute iure reprehenderit   UWAGA / ZARZUT   .....   ODPOWIEDŹ KOMISJI   .....

Co robić w sytuacji, gdy jako członkowie OKW lub Mężowie Zaufania zaobserwujemy nieprawidłowości wyborcze:

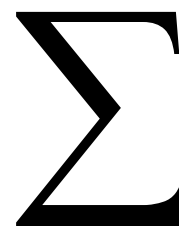
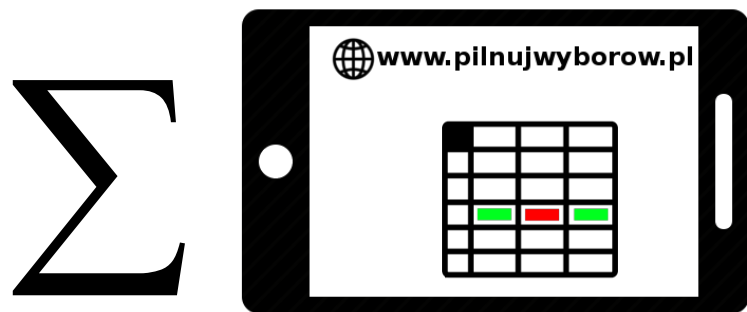
- **W RAZIE PROBLEMÓW LUB OBSTRUKCJI ZE STRONY KOMISJI** wskazane jest działanie w następującej kolejności:
 - powołać się na konkretne zapisy prawne zaprezentowane w niniejszej prezentacji
 - Skorzystać z możliwości telefonu do **komisarza wyborczego** lub **okręgowej komisji wyborczej** (telefon do okręgowej komisji wyborczej powinien być znany OKW)
 - Poinformować swojego koordynatora pilnujwyborow.pl

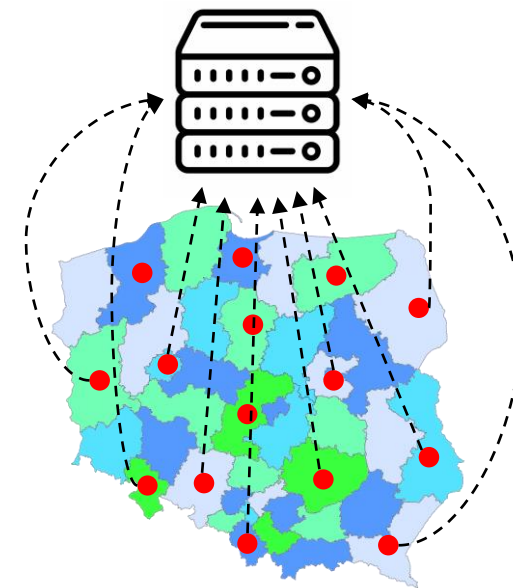
Przeciwdziałanie fałszerstwom na szczeblach centralnych komisji wyborczych przy sumowaniu głosów zebranych z OKW

- Za przeciwdziałanie fałszerstwom przy przeliczaniu głosów na szczeblach centralnych komisji wyborczych odpowiedzialny jest **system informatyczny *pilnujwyborow.pl***, który **porównuje** wyniki wyborów z poszczególnych OKW, wprowadzonych do systemu przez wolontariuszy, z wynikami które zamieszcza PKW na swojej oficjalnej stronie

system pilnujwyborow.pl

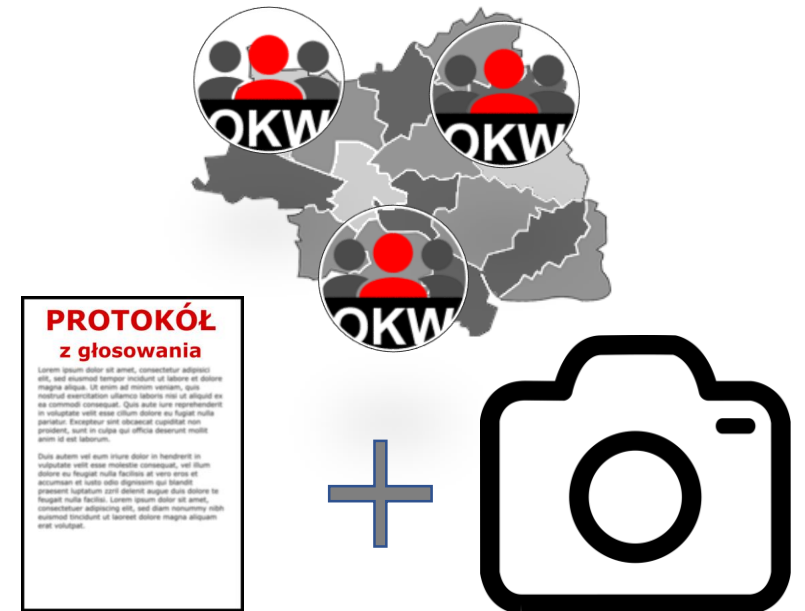

*Oficjalne wyniki PKW
z poszczególnych OKW*

Przeciwdziałanie fałszerstwom na szczeblach centralnych komisji wyborczych przy sumowaniu głosów zebranych z OKW

- w sytuacji, gdy przy danej OKW nie było żadnej oddelegowanej osoby z *pilnujwyborow.pl* w charakterze bądź to członka komisji, bądź też męża zaufania, wyniki wyborów z takiej OKW należy zweryfikować poprzez udanie się do niej i **sfotografowanie wyników z oficjalnego protokołu z głosowania umieszczonego na witrynie lokalu wyborczego**; wyniki wprowadzamy do systemu pilnujwyborow.pl dołączając fotografię

(UWAGA! Należy pamiętać, aby fotografie były WYRAŹNE! Złazszcza fotografia z kartą przedstawiającą liczbę głosów oddanych na poszczególne komitety)

WAŻNE

KOMITET A

230

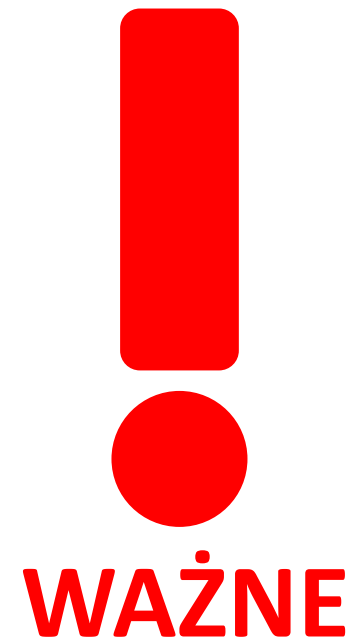
KOMITET A

230

Przeciwdziałanie fałszerstwom na szczeblach centralnych komisji wyborczych przy sumowaniu głosów zebranych z OKW

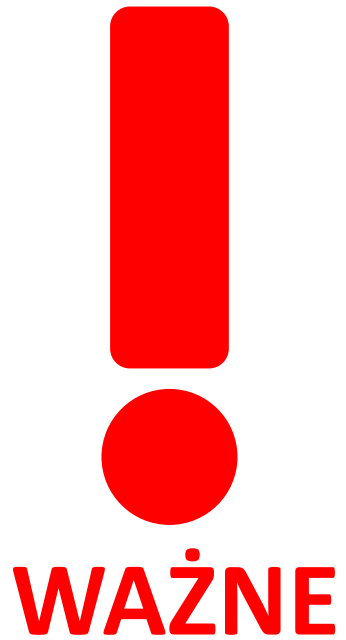
- członkowie komisji oraz mężowie zaufania mają prawo do wystąpienia do OKW o wydanie im kopii z protokołu z głosowania na podstawie art.70 § 1b Kodeks Wyborczy oraz pkt 120 Wytycznych dla OKW
- **O zamiarze otrzymania takiej kopii najlepiej poinformować przewodniczącego OKW przynajmniej tuż przed rozpoczęciem procedury liczenia głosów i sporządzania protokołu!**
- Kopia taka powinna być przynajmniej uwierzytelniona przez przewodniczącego OKW lub jego zastępcę (pkt 120 Wytycznych dla OKW), jednak o ile to możliwe wskazane byłoby, aby została uwierzytelniona w taki sam sposób jak inne kopie – tzn. zaparafowane i podpisane przez wszystkich członków komisji
- **Posiadanie uwierzytelnionej kopii z protokołu jest szczególnie ważne w kontekście przeciwdziałania fałszerstwom wyborczym na szczeblu centralnym – kopia taka jest dowodem na rzeczywisty wynik z OKW**
- *patrz prezentacja dot. środków prawnych przysługujących członkom OKW i Mężom Zaufania*

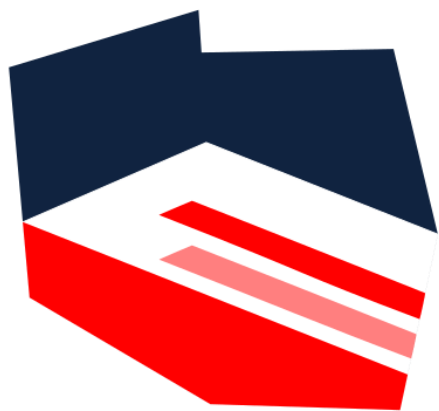

Podsumowanie

Istnieją 4 podstawowe sposoby fałszerstw wyborczych na szczeblu OKW, o których zawsze należy pamiętać:

1. **Dosypywanie głosów**
2. **Unieważnianie głosów**
3. **Błędne zliczanie**
4. **Fałszywe protokołowanie i wprowadzanie danych do systemu informatycznego**

pilnujwyborow.pl

ZNAJDŹ NAS W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

facebook.com/PilnujWyborow

twitter.com/pilnujwyborow

youtube.com